

Nr 399.

Av herr **Forssell**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets ordnande i vad propositionen rör Kungl. Väg- och Vattenbyggnadskåren.

Särskild organisation av en väg- och vattenbyggnadskår förlorar sin väsentliga betydelse, om rekryteringen i regel baseras på reservofficersställning i kungl. fortifikationen. Även om i särskilda fall utnämning till officer i väg- och vattenbyggnadskåren skulle kunna ske även av ingenjör utan reservofficersutbildning, så skulle dock dylika undantag knappast kunna märkbart ändra kårens möjlighet att tillvarata ingenjörernas vederbörliga utnyttjning i försvarets tjänst. Liknande undantagsbestämmelser har redan förekommit inom väg- och vattenbyggnadskåren. Även utan föreskriven militärkurs har särskilt förtjänt väg- och vattenbyggnadsingenjör kunnat utnännas till major i kåren, men tillämpningen härav har varit försvinnande, trots att förfarings sättet skulle kunnat giva vid vissa tillfällen välbehöflig, ökad rekryteringsmöjlighet till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens högre tjänster. På samma sätt kommer säkerligen tradition och den speciella kårandan att hindra rekrytering vid sidan om reservofficersbefordran, om denna göres till regel. Man kan då med skäl fråga, vad väg- och vattenbyggnadskåren under sådan omständighet skall fylla för uppgift. Som reservofficer vid ingenjörstrupperna har väg- och vattenbyggnadsingenjören samma eller större tjänstgöringsskyldighet än föreslagen utbildning i kåren. Denna tjänstetid kan användas till samma för olika fall differentierade utbildning, vare sig den förlägges inom ingenjörstrupperna eller inom väg- och vattenbyggnadskåren. Denna senare kår är då en onödig extra organisation, som drager onödiga extra kostnader. Att officerarne i väg- och vattenbyggnadskåren kvarstå till 65 års ålder torde spela mindre roll, då de icke tjänstgöra efter fyllda 47 år. I krigstid torde speciella lagar möjliggöra inkallande av alla till försvarets tjänst dugliga personer, varför åldersgränsen som reservofficer då blir av mindre betydelse.

Den av försvarskommissionen samt i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna anordningen med vissa reservofficersares överförande från ingenjörstrupperna till väg- och vattenbyggnadskåren är, som av ovanstående framgår, icke ägnad att tillföra försvaret någon ny möjlighet till ingenjörernas utnyttjande. Detta bör dock vara enda godtagbara motivering för bibehållandet av väg- och vattenbyggnadskåren. Undersöker man på basis av föreliggande upplysningar möjligheten att vid sidan av reservofficersinstitutionen rekrytera väg- och vattenbyggnadskåren, finner man av 1930 års förslag (sid. 449 i kungl. propositionen) att den militära utbildning, som behöves för de uppgifter

man avser att tilldela väg- och vattenbyggnadskåren, *icke vore densamma som de vid ingenjörtrupperna tjänstgörande reservofficerarnes*, utan omfattade, förutom en mera allmän kännedom om militär organisation och stabstjänst, i första hand kunskap om militär trafik, underhållstjänst m. m. jämte förståelse för de av de militära operationerna framkallade kraven på förbindelserna.

Slutsatsen av ovanstående synes närmast vara, att det är mest ekonomi i ingenjörsmaterialets användning, om reservofficerarne—ingenjörerna i ingenjörstrupperna utnyttjas för de uppgifter, till vilka de militärt utbildats, och att andra väg- och vattenbyggnadsingenjörer, med höga kvalifikationer såsom ingenjörer, givas ovan angivna speciella militärutbildning. Det i kungl. propositionen förutsatta undantaget bör i enlighet härmed bliva regel för väg- och vattenbyggnadskårens rekrytering, medan reservofficerarne endast i undantagsfall böra överföras till denna kår, t. ex. då de i sin privata verksamhet verka såsom arbetsledare och då särskilt i entreprenadföretag.

De regler för antagande och utbildning, ersättningsförmåner och pension, som angivas i propositionen beträffande icke reservofficerare, böra sålunda som regel gälla för väg- och vattenbyggnadskåren. Som militära kvalifikationer för utnämning i kåren synas fullgjord värnpliktstjänstgöring med befordran till reservbefäl böra gälla.

Tjänstgöringen under 30 dagar per treårsperiod måste under första tiden sannolikt väsentligen ägnas åt utbildning, men vid sidan härav torde, för uppnående av användbara resultat, böra förutsättas, att kårofficer bidrager till teknikens utveckling inom sin speciella detalj, i den mån hans erfarenheter från ingenjörsverksamheten där kunna göras fruktbarande, så att fredens brytande mötes med all förberedelse väl genomförd. Befordringsgrund till regementsofficersgrad bör vara kvalificerat arbete av denna art. Därmed premieras en värdefull insats, som till väsentlig grad måste vara frivillig vid sidan om den ordinarie tjänstgöringen.

Utnämning till officer i väg- och vattenbyggnadskåren borde lämpligen infalla vid 29 års ålder, då sex 3-årsperioder återstå till 47 årsåldern, då övningarna upphöra.

Antalet utnämnda officerare per år synes icke böra begränsas. Upphålls kravet, att sökande skall hava efter sin civilingenjörsexamen praktiserat inom byggnadsverksamhet, såsom arbetsledare eller projektör, torde nyttan för försvaret av påtagen extra utbildning vara så uppenbar, att ingen anledning finnes till avvisande.

Civilingenjör, som är reservofficer, bör kunna av Kungl. Maj:t överföras till väg- och vattenbyggnadskåren, därest hans praktiska verksamhet är av den art, att han uppenbarligen kan göra större nytta inom dess verksamhetsområde.

Reservofficer kan icke befordras till regementsofficer. För att icke härigenom motverka valet av reservofficersvägen, borde befordran till regementsofficer i väg- och vattenbyggnadskåren kunna ske av förtjänt reservofficer vid ingenjörstrupperna, som är ingenjör, dock med bibehållen mobilisering såsom reservofficer tills åldersgränsen tvingar till hans mobilisering inom kåren.

För att ytterligare locka till reservofficersbanan kunde lämpligen härvid reservofficer erhålla utnämning ett à två år i förtur jämfört med de inom kåren, som icke varit reservofficerare.

Under hänvisning till ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 225 i vad rör väg- och vattenbyggnadskåren, dock med den ändring i avseende å bestämmelserna om dess rekrytering, som ovan angives.

Stockholm den 21 april 1936.

Carl Forssell.
